

TILINTEON ÄÄRELLÄ

ÄÄNILEVYPOIMINNAT

TEKSTI JA KUVA: MATTI KOMULAINEN

Vuodentaite on musiikkikaupan avainsesonki. Liikkeellä ovat yhtä lailla konkarit kuin tulokkaat, jotka tarjoavat töitään eri formaateissa.

Raspinen tulkinta My Waystä ilmentää **Willie Nelsonin** monipuolisuutta. Se ja kymmenen muuta Sinatra-vakiota tulevat sydämestä. Outlaw-legendan sisäistynyt ote lämmittää siinä kuin teosten mukien tyylikkää bigband-sovitukset steelleineen ja hammondeineen.

Paul Simon tekee vastaavan palveluksen omille kynäemilleen. In the Blue Lightin versiot eri aikojen lauluista päivittävät myös mielikuvia: perusteellisesti muokattu on usein uuden veroinen. **Neil Young** toimi päinvastoin keikoillaan 1976. Riisutut soolovedot, kuten Heart of Gold, ovat americanaa pelkistetyimmillään ja vetoavat yhä.

Viktoria Mullova kokosi levyn Arvo Pärtin tuotannosta Tabula rasasta (1977) kohti tätä päivää. Säveltäjän opit, kuten hiljaisuuden tärkeys, korostuvat: minimalismi tuottaa nautittavaa jälkeä niin orkestridussa Fratresissa kuin duo-hel-

messä Spiegel im Spiegel.

Pieni muoto viehätti myös **Sándor Véghin**. Viulisti-kapellimestari palasi mielellään kvartettiin, jonka levytykset 1948–56 kaartuvat klassikoista avantgardisteihin. Mestarin visio vakuuttaa: **Beethoven** ja **Alban Berg** sointuvat kvartettilta luontevasti yksin.

Myöhemmin samassa kulmassa on lähestynyt musiikkia esimerkiksi **Keith Jarrett**. Venetsia-live 2006 kattaa viitauksia Bachista Stella by Starlightiin. La Fenice onkin improvisoidun soolopianismin jukebox.

Laajennettu sointirekisteri toimii usein musiikin eduksi pianotriossa. **Joachim Kühn New Trio** ja **Bobo Stenson Trio** ilmentävät kokoonpanon vahvuuksia samanhenkisesti. Saksalaisliiderin Love & Peace tutkii omien teosten lisäksi Musorgskia, The Doorsia ja Ornette Colemania. Jälki on läpi levyn omintakeista. Ruotsalaisten Contra la indecisi3n

limittää niin ikään omia lainahelmiin Satiesta Bartókiin, ja pitkä kimppahistoria nostaa ilmaisun intuitiiviselle tasolle.

Ronski & Satanic ammentaa parviälystä toisenlaista voimaa. Koplien fuusio törmäyttää rujan räpin ja horror-elektron. Lp tallaa tuoretta tannerta luoden jotain, joka karkaa määritelmiä rajuksi kollaa-

siksi. Arvaamattomuus ylevöittää **David Guettaakin**, jonka 7 on tuttua feat-tamppausta, mutta bonus-cd yllättää. Riisutun housen askeettisuus iskee, samoin satsaus alataajuuksiin. Paluu dj-uran alkuun koukuttaa harvoin yhtä tehokkaasti. Gaspar Noé jakaa saman intohimon, haalihan ohjaaja Climax-leffansa soundtrackin tanssilattialta. Bilelistaa täydentävät niin Daft Punkin Thomas Bangalter kuin Gary Numanin Satie-versio Trois Gymnopédies.

Twenty One Pilots sivuaa sekin liikun-

nallista metodiikkaa. Duon hiphop-biitit ja elektro-tietämys leikkaavat sähkökästi. Trenchin parhaat oivallukset muistuttavat Mikan taannoisista genrepakoisista saavutuksista.

Salif Keita on syrjitty albinismin vuoksi kotimantereellaan Afrikassa, jossa hänen kohtalontovereitaan poltetaan ihonvärin vuoksi noitana tänäänkin. Un autre blancin koetun tuntuiset tarinat peilaavat arjen ohella etnoveteraanin ilmaisuskaalaa afrobeatista reggaeihin.

Chucho Valdés palaa Jazz Batá 2:ssa vuoden 1972 levyyn, jossa tiimalasinmallinen rumpu oli keskiössä. Saundi edustaa afrokuubalaista less-is-morea. Räiskyvän habanesittelyn sijaan pianisti kanavoit sointiin maanläheistä hehkutusta, joka mykistää intensiteetillään.

Tsuumi Sound System luo kansanmusiikkia nykyajasta. Multipuhaltaja Joakim Berghällin tavoin monaalla vai-kuttaneet pelimannit lappavat levyille sävyjä jazzista progeen. Blinking Lightista välittyy myös perinne niin, että se integroituu luontevasti muuhun maailmaan.

Hot Heros vie puolestaan villiin elementtiin. Folkjazz from Finland rähisee freesti Sami Sippolan foni edellä, ja luontokuvat syventävät kokemusta. Oleellista on kuitenkin mielenmaisema: maa ja kansa ovat monia asioita eivätkä koskaan monokulttuuria.

Juurien merkitys korostuu, kun etäisyys niihin kasvaa. **Sanna Ruohoniemen** toisella albumilla Start from Nothing pohjalaisuus on vahvasti läsnä. Se toimii ankkurina jazzin traditioissa ja ameri-

canan aavoilla profiloiden lauluntekijän massasta erottavalla tavalla. **Etäisyys** tuttuun taas voimaannuttaa **Csaba Palotain**, **Steve Argüellesin** ja **Rémi Sciuton**. Unkarilaiskitaristi, brittirumpali ja ranskalaisfonisti nauttivat uusien tantereiden tutkimisesta. **Uteliaisuus** ja freesit ideat huokuvatkin **Antiquityn** joka käänteestä.

Samankaltainen heittäytyminen välittyy **Florian Weberin** ja **Rainer Böhm**in töistä. Pianistit luovat musiikkinsa kuunnellen: Weber loistobändiään (muun muassa Ralph Alessi trumpetissa) ja Böhm tilaa. Tuloksena on kiehtovia tutkimuksia, joissa vähän on paljon, paljon enemmän.

Riskinottoa suosii myös **Cleaning Women**. Siivousvälineistä kustomoidut soittimet ja rohkeus astua ulos mukavuusalueelta tuottaa sähköistävä-

piiskausta, joka kytkeytyy rikkaaseen elektro-räimeperintöön Einstürzende Neubautenista Jimi Tenoriin.

Lähtökohdat saattavat yllättää. **Jimi Hendrix** ehti nauttia saavutuksistaan vain muutaman vuoden, ja yhä häntä palvotaan kitarajumalana. Syystä. Electric Ladylandin juhlapainos sisältää Jimin toivoman kansikuvan lisäksi puunatun albumin 5.1-miksauksineen, liveää ja syvädokumentin klassikon synnystä. **Aretha Franklin** taas vietti valokeilassa kuusi vuosikymmentä. Atlantic-katsaus niputtaa avainhitit muistuttaen samalla, miten massoja ohjataan tuttuun ja turvalliseen.

Midnight Oil ei taivu moiseen yksinkertaistukseen. Live-bluray peilaa yhteiskunnallisista kannanotoistaan tunnetun australialaisbändin koko uraa. Poliitikkonakin toiminut Peter Garrett

pauhaa rokkaamisen ohella ilmastonmuutoksesta, ja tämä yleisö kuuntelee.

Hanakasti on vastaanotettu myös **Taa-kibörsta** ja **Ritarikunta**. Suomihiphopin tienraivaajat käyvät varhaislevyineen esikuvista. Helsingin lähiöläpät hersytävät yhä, RK:n paasaus taas kuulostaa entistäkin vakavammalta. Yhtä kaikki, pulssi lyö ja tee-se-itse-estetiikka kantaa jälleen ajankohtaisena modus operandina.

Moni lienee kaivannut myös **Thom Yorke**n ja David Byrnen kulttifilmin True Storiesin paluuta. Radiohead-miehen musiikki kauhuklassikkouusioon Suspiria erottuu normi leffalevyistä siinä, että se toimii omillaan. Kuten Byrnenkin projekti: Talking Heads -raitojen kyljessä heitetään roots-kierros tejanosta kantriin. Seuraavaksi leffan director's cut teräväpiirtona, kiitos! ■

ESITTÄJÄ(T)	ALBUMI	JULKAISIJA	FORMAATTI
Willie Nelson	My Way	Legacy	cd
Paul Simon	In the Blue Light	Legacy	cd
Neil Young	Songs for Judy	Shakey Pictures	cd
Viktoria Mullova, Estonian National Symphony Orchestra & Paavo Järvi	Arvo Pärt	Onyx	cd
Sándor Végh	Végh and His Quartet	BMC	2cd
Keith Jarrett	La Fenice	ECM	2cd
Joachim Kühn New Trio	Love & Peace	ACT	cd
Bobo Stenson Trio	Contra la indecisi3n	ECM	cd
Ronski & Satanic	Täältä tullaan kuolema!	Svart	lp + 7"
David Guetta	7	Parlophone	2cd
Eri esittäjiä	Climax Original Motion Picture Soundtrack	Milan	cd
Twenty One Pilots	Trench	Fueled By Ramen	cd
Salif Keita	Un autre blanc	Naïve	cd
Chucho Valdés	Jazz Batá 2	Mack Avenue	cd
Tsuumi Sound System	Blinking Light	TSS	cd
Hot Heros	Folkjazz from Finland	Eclipse	cd
Sanna Ruohoniemi	Start from Nothing	Eclipse	cd
Palotai, Argüelles & Sciuto	Antiquity	BMC	cd
Florian Weber	Lucent Waters	ECM	cd
Rainer Böhm	Hýdör	ACT	cd
Cleaning Women	Intersubjectivity	Svart	cd
The Jimi Hendrix Experience	Electric Ladyland Deluxe Edition	Legacy	3cd + bluray
Aretha Franklin	The Atlantic Singles Collection 1967–1970	Atlantic	2cd
Midnight Oil	Armistice Day – Live at The Domain, Sydney	Sony	bluray
MC Taakibörsta	PA 2001	Svart	ep
Ritarikunta	Saranat avaavat sanat	Svart	2lp
Thom Yorke	Suspiria – Music for the Luca Guadagnino Film	XL	2cd
Eri esittäjiä	The Complete True Stories Soundtrack – A Film by David Byrne	Nonesuch	cd